

Päivämäärä

Numero

Valtiovarainministeriön vero-osastolle

Viite: VM003:00/2019

Asia: Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi valmisteverotusmenettelyn ja autoverotusmenettelyn uudistamista koskevaksi lainsäädännöksi

Lausunnon rajaaminen

Koska valmisteverotusta koskevien asioiden käsittely ei kuulu Hämeenlinnan hallinto-oikeuden toimivaltaan, tässä lausunnossa käsitellään hallituksen esitystä vain autoverotusmenettelyn uudistamista koskevilta osin.

Kuten hallituksen esityksen perusteluista ilmenee, sisältyy ehdotettuun uuteen autoverolakiin menettelyllisten muutosten lisäksi myös merkittäviä aineellisoikeudellisia muutoksia muun ohella verovelvollisuutta ja veron suorittamis- sekä ilmoittamisvelvollisuutta koskien. Aineellista verosäätelyä koskevista muutosehdotuksista ei hallinto-oikeuden kuitenkaan ole syytä lausua. Hallinto-oikeus ottaa kantaa vain eräisiin verotusmenettelyä, muutoksenhakua ja seuraamusjärjestelmiä koskeviin muutosehdotuksiin.

Hämeenlinnan hallinto-oikeus esittää lausuntonaan seuraavaa:

Yhteenveto

Ehdotettu autoverolain uudistus on kokonaisuutena onnistunut, muutamin alla esitettävin huomautuksin. Muilta osin hallituksen esityksestä ei ole huomautettavaa.

Muutosverotus ja muutoksenhaku

Autoverotuksen verotusmenettelyjen ja muutoksenhakumenettelyn yhdenmukaistaminen verotusmenettelystä annetun lain soveltamisalaan

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelinvaihdde	Faksi	Sähköposti
Raatihuoneenkatu 1 13100 HÄMEENLINNA	Arvi Karistonkatu 5 13100 HÄMEENLINNA	029 56 4200	029 56 42269	hameenlinna.hao@oikeus.fi

kuuluvien verojen kanssa on hallintotuomioistuinten toiminnan kannalta sinänsä myönteistä. Muutoksenhakijan oikeusturvan kannalta ei voida kuitenkaan sivuuttaa sitä näkökohtaa, että lakiehdotuksesta seuraa myös merkittäviä heikennyksiä autoverovelvollisten oikeuksiin. Kysymys on asiallisesti samasta muutoksesta kuin verotusmenettelystä annetun lain uudistamista koskevassa aikaisemmassa lainsäädännössä (L 9.9.2016/772) on tehty. Tältä osin hallinto-oikeus on 17.9.2015 antanut lausunnon dnro H 00205/15 luonnoksesta hallituksen esitykseksi verotusmenettelyn ja veronkannon uudistamista koskevaksi lainsäädännöksi (VM008:00/2015). Kuten tuossa lausunnossa on lähemmin perustellen todettu, valitusajan lyhentäminen 60 päivään ja muutoksenhakuajan sekä verotuksen oikaisuajan lyhentäminen kolmeen vuoteen ei ole hallinto-oikeuden käsityksen mukaan varauksetta kannatettavaa. Hallinto-oikeuden käsityksen mukaan järjestelmä, jossa muutoksia voidaan tosiasiallisesti tehdä veronsaajan hyväksi huomattavasti pidemmältä ajalta kuin verovelvollisen hyväksi, ei ole yhdenvertainen.

Ehdotettu oikaisulautakuntamenettelyn käyttöön ottaminen autoverotuksessa on kannatettavaa. Jotta asioiden ratkaiseminen kokonaisuutena tehostuu ja oikeussuojaa voidaan antaa muun ohella päätösten hyvien perustelujen muodossa tehokkaasti jo oikaisulautakunnassa, on autoverotuksen asiantuntemukseen syytä kiinnittää erityistä huomiota. Muutosehdotuksen vaikutuksia joka tapauksessa rajaa myös se, että ehdotettu oikaisulautakuntamenettely ei koskisi Liikenne- ja viestintäviraston tekemiä päätöksiä.

Seuraamusmaksut

Hallituksen esityksessä ehdotetaan käyttöön otettavaksi uusi myöhästymismaksu ja laiminlyöntimaksu, jotka ovat rangaistusluonteisia hallinnollisia seuraamuksia. Muutoksen taustalla vaikuttaa laajempi tavoite korvata merkitykseltään vähäisistä rikkeistä määrättäviä rikosoikeudellisia rangaistuksia hallinnollisilla seuraamusmaksuilla. Kokonaisuutena tämä kehitys siirtää sanktioiden määräämistä koskevien muutoksenhakuasioiden painopistettä yleisistä tuomioistuimista hallintotuomioistuimiin. Tässä vaiheessa ei ole mahdollista arvioida, paljonko hallinto-oikeuksien työmäärä kasvaa muutoksen johdosta. Sen vaikutusta tulee seurata ja ottaa huomioon tarvittavien resurssien arvioimisessa.

Eräät hallituksen esityksessä mainitut vaikutukset hallinto-oikeuksien toimintaan

Autoveroasioiden määrä hallinto-oikeudessa on nykyisin vähäinen. Kokonaisuutena uudistuksella ei siten liene kovin merkittävää vaikutusta hallinto-oikeuden työmäärään. Toisaalta autoveroasioissa on aikaisemmin ollut tilanteita, joissa muutoksenhakuasioita on tullut suuria määriä vireille lyhyessä ajassa. Tällaisessa tilanteessa erityisesti ehdotettu oikaisulautakuntamenettely ja myös ennakkopäätösvalitusmenettely todennäköisesti vähentäisi valitusasioiden määriä tuomioistuimissa.

Hallituksen esityksessä todetaan, että autoveron kantamatta jättäminen viritetyistä mopoista ja nelipyöristä vaikuttaisi hallintotuomioistuimiin siten, että viritystilanteita koskevien valitusasiat poistuvat. Näitä tilanteita koskevien valitusasioiden määrä nykytilassa näyttää Hämeenlinnan hallinto-oikeudessa olevan äärimmäisen vähäinen. Tältä osin muutoksella ei arvioida olevan

merkityksellistä vaikutusta hallinto-oikeuden toimintaan.

Lausunnon on valmistellut hallinto-oikeustuomari Juhana Niemi. Lausuntoa on käsitelty työryhmässä, johon osallistuivat hallinto-oikeustuomarit Johanna Virmavirta, Jaakko Sivonen, Jyri Vesanto ja Jukka Anttila.

Hämeenlinnassa, joulukuun 20. päivänä 2019

Juhana Niemi, hallinto-oikeustuomari

Johanna Virmavirta, hallinto-oikeustuomari